

20.44x28	1	עמוד 26	קרוב אליך	21/04/2023	85823335-7
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונות - 80790					

זה לא מאבק על הרפורמה המשפטית - זהו מאבק על שרשרת הדורות של אלפי שנים בדל'ה קרומבי

אילן רביבים

התיכון, או כמו שמכנים אותנו - 'אי של שפיות במזרח התיכון'. לו היו הדברים כך אזי אנחנו באמת קולוניאליסטים שהקימו מדינה בארץ לא להם.

אלא שזו הארץ שלנו, אליה הלכנו בארץ לא זרועה. ארץ שמחברת את המסורת היהודית מאברהם אבינו ומשה רבנו ומי שהלך 40 שנה במדבר, ואמירה אלוקית של 'בנו בחרת'. על זה המאבק כיום. זהו מאבק הרבה יותר גדול ממאבק על עוד שופט שמרני או פחות שופט פרוגרסיבי. זהו מאבק על השאלה האם יש פה מדינה של עם שממשיך את שרשרת הדורות של אלפי שנים, או שגם המסתננים יכולים להיות ישראלים - כמו שאמר פעם שמעון פרס: הם כל כך ישראלים ומדברים עברית עד שהופכים להיות חלק מאיתנו.

אם אין לנו את ההצדקה לקיומנו כאן, אז אין לנו את החוסן הפנימי הדרוש לתהליך. כדי שיהיה את החוסן הפנימי אנחנו חייבים לחזור לנקודת ההתחלה, למה שרצו אבות הציונות - לשוב לארץ ישראל ולהקים מדינה שהאופי המיוחד שלה יהיה החיבור בשרשרת הדורות. נכון שבדרך היו מהמורות, נכון שבדרך היו כאלה שחשבו שיש להיפטר מהיהודי הישן והגלוי של אירופה, אבל בסוף תמיד יש לחזור לנקודת ההתחלה של החיבור ללב היהודי.

על זה המאבק. זהו לא מאבק של דתיים, לא מאבק של מסורתיים ולא מאבק של חרדים. זהו מאבק של כל עם ישראל. גם מי שרוצה מדינה פלורליסטית וליברלית, נקודת השרש והליכה שלו היא שהמדינה היא מדינה יהודית.

זה סוד הקיום שלנו. זה סוד הנצח שלנו. וכמו שרואים בעתות מלחמה וקושי - פתאום מתגלה הנשמה היהודית, מתגלה החוסן היהודי, ואנחנו פה עם אחד ומאוחד.

תקופת ההשכלה - יכול לחשוב על רעיון של התנצרות המונית כדי להציל את הגוף.

אבל גם הרצל הבין שאי אפשר להציל את החומר ולהזניח את הרוח. הוא הבין מהו אורה של היהדות, ומשם מתחילה תנועת הציונות. ציונות זה לא רק להציל את הגופים, את החומר. ציונות פירושה להציל את הרוח של עם ישראל, להילחם על הרוח של עם ישראל, להילחם על החזון של מדינת היהודים, על חזון הנביאים, על שרשרת הדורות.

בקונגרס אוגנדה הרצל נקרע בלב כבד בין שתי אידיאות: מצד אחד הוא צפה ש'הפוגרום הגדול', כמו שהוא קרא לו, הולך ומתקרב בצעדי ענק. בעצם, הרצל חזה את השואה והבין שעלולה לבוא כלייה גדולה לעם ישראל, שמיליונים ירצחו, ופחד שהדבר יגמר רע מאוד. יכול להיות שבמצב כזה הכי חשוב להציל את הגופים, להוציא את כל היהודים מאירופה ולא משנה לאן. בשלב הראשון מוצעת אוגנדה כמקום מקלט, ולאחר מכן אפשר לנסות ולהגיע לארץ ישראל.

אך מצד שני עומדת לפני עיניו של הרצל השיבה ליהדות, הכוללת את אידיאל ארץ ישראל. ואכן, ההחלטה הסופית שהתקבלה בקונגרס אוגנדה היא לא ללכת לאוגנדה כי אם לארץ ישראל, ארץ היהודים. זהו סיפורה של המדינה הזאת, זהו סיפורו של חזון הדורות של השיבה לציון - שזו השיבה ליהדות, השיבה לערכים היהודים, השיבה לכיסופים ש-2,000 שנה בכל העולם היהודי אנשים התפללו ו'תחזינה עינינו בשוּבך לציון ברחמים'. לכן כשאומרים שהמאבק הוא על זהותה היהודית של המדינה אנחנו מדברים על לב האומה, על נשמת האומה.

הקמנו מדינה של עם שבו בחר ה', העם הנבחר, מדינה של עם שיש לו יעוד, תכלית ושליחות. מדינת ישראל אינה מדינת כל אזרחיה, המדינה אינה מין קולוניה מערבית-אירופאית במזרח

לפני שלושה חודשים נפל דבר בישראל: הציבור האמוני, הציבור שמהווה את הרוב במדינה, הציבור שזהותה היהודית של המדינה יקרה לו - יצא מהבית כדי להילחם על עתיד המדינה. הוא לא יצא להילחם על הרפורמה, הוא לא יצא להילחם בגזענות בבית המשפט העליון ואפילו לא יצא להילחם על שני שופטים שמרנים שימונו לבית המשפט העליון כתוצאה משינוי הוועדה למינוי שופטים. לא, הוא יצא להילחם על זהותה היהודית של המדינה. זה הסיפור שלנו.

בקונגרס הציוני הראשון בבאזל אמר הרצל כי "הציונות היא שיבה ליהדות לפני היותה שיבה לארץ היהודים". עבור מי שלא מכיר את הרקע, המשפט יכול להישמע קצת תמוה. הרבה פעמים כשציטטתי את המשפט הזה בפני אנשים, אפילו אנשים הבקיאים בהיסטוריה, מצאתי אותם מרימים גבה: "באמת הרצל אמר שהציונות היא שיבה ליהדות לפני שהיא שיבה לארץ היהודים?".

כשאנחנו פותחים את ערך הויקיפדיה על הקונגרס הציוני הראשון בבאזל, ישנו ערך שלם על הנאום הנ"ל של הרצל והסיפור שהוביל אליו. במשך שנים חווה הרצל כאב גדול עקב הפוגרומים והרציחות שנעשו ביהודים, פרעות שלעיתים כללו השמדת קהילות יהודיות שלמות באירופה של אותם ימים. הרצל חשב כל הזמן איך אפשר להפסיק את הפוגרומים, איך אפשר להציל כמה שיותר יהודים, איך אפשר להפסיק את האלימות הקשה נגדם.

בהתחלה, כמי שהיה חסר תודעה יהודית עמוקה דיה, חשב הרצל שצריך לגרום לכל היהודים להתנצר ולהתבולל, וכך להציל אותם. הדבר מזכיר מעט את אנוסי ספרד - חשיבה ראשית כל יש להציל את הגוף והחומר, להציל אותם מרציחות ופוגרומים. רק אדם שגדל בתקופה כל כך חשוכה, של התבוללות ושל חושך על אור היהדות באירופה של אותם ימים - אירופה של